

Täysistunto

Tiistai 3.11.2015 klo 13.59—22.02

8. Hallituksen esitys eduskunnalle kuluttajariitojen vaihtoehtoista ratkaisemista koskevak- si lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 74/2015 vp

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Paula Risikko: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjes-
tyksen 8. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään talousvaliokuntaan.

Ministeri Lindström, olkaa hyvä.

Keskustelu

21.02 **Oikeus- ja työministeri Jari Lindström** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa rouva pu-
hemies! Ehdotetuilla laeilla pannaan täytäntöön direktiivi kuluttajariitojen vaihtoehtois-
ta riidan ratkaisusta ja mahdollistetaan kuluttajariitojen verkkovälitteisestä riidanratkaisus-
ta annetun asetuksen soveltaminen käytännössä. Ehdotukset eivät aiheuta käytännössä
suuria muutoksia. Suomessa on jo kattava vaihtoehtoisten kuluttajariitoja käsittelevien riid-
anratkaisuelinten verkosto, eikä meillä ole tarpeen perustaa uusia elimiä. Julkisia riidan-
ratkaisuelimiä koskeva lainsäädäntö vastaa jo pääosin direktiivin vaatimuksia. Menettely-
jä ja tiedottamista koskeviin säännöksiin on kuitenkin tehtävä joitakin muutoksia.

Merkittävimpiä muutoksia ovat erilaisia määräaikoja koskevat säännökset, erityisesti
vaatimus ratkaisusuosituksen antamisesta 90 päivän määräajassa. Kuluttajariitojen käsitte-
lyä julkisella puolella pyritään tehostamaan säännöksellä, jonka mukaan kuluttajariitalau-
takunta voi jättää asian käsittelemättä, jos kuluttaja ei ole ensin ollut yhteydessä kuluttaja-
neuvontaan. Tällä pyritään ohjaamaan kuluttajaneuvontaan ne asiat, jotka on tarkoituksen-
mukaista käsitellä lautakuntaa kevyemmässä ja joustavammassa menettelyssä. Asiat sel-
viävät vapaamuotoisessa kuluttajaneuvonnassa huomattavasti nopeammin kuin lautakun-
nassa, jossa on noudatettava lakiin kirjattuja menettelytapoja. Uusi säännös ei kuitenkaan
estä asian saattamista lautakunnan käsiteltäväksi. Jos asia ei selviä kuluttajaneuvonnassa
tai se on luonteeltaan sellainen, että ei ole tarkoituksenmukaista ohjata sitä kuluttajaneu-
vontaan, lautakunnan tulee käsitellä asia.

Suomessa ei ole voimassa yksityistä riidanratkaisuelimiä koskevaa lainsäädäntöä. Eh-
dotetussa uudessa laissa määritellään ne direktiivin mukaiset vaatimukset, jotka yksityisen
riidanratkaisuelimen ja siellä sovellettavan riidanratkaisumenettelyn tulee täyttää, että se
voitaisiin ilmoittaa komission pitämään luetteloon. Ehdotetuilla säännöksillä varmistetaan
muun muassa se, että elin on puolueeton ja riippumaton, vaikka se olisikin elinkeinonhar-
joittajia edustavan järjestön ylläpitämä.

Koska Suomessa jo toimii kattava tuomioistuimen ulkopuolinen kuluttajariitojen ratkai-
sujärjestelmä, ehdotetut lait eivät merkittävästi vaikuta kuluttajien asemaan valtion sisäi-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 57/2015 vp

sissä kuluttajariidoissa. Sen sijaan rajat ylittävää kauppaa käyvien ja netissä kulutushyödykkeitä ostavien kuluttajien asemaa direktiivi ja asetus parantavat. Koska kaikissa jäsenmaissa pitää jatkossa olla kattavasti vaihtoehtoisia riidanratkaisuelimiä, kuluttaja, joka ostaa hyödykkeitä toisesta EU-maasta, voi saattaa elinkeinonharjoittajan kanssa syntyneet erimielisyydet tämän kotivaltion toimivaltaisen riidanratkaisuelimen ratkaistavaksi. Asetus taas mahdollistaa sen, että kuluttaja voi saada verkkokauppaan liittyvän asiansa toisen jäsenvaltion riidanratkaisuelimen käsiteltäväksi omalla kielellään komission ylläpitämän ODR-foorumin kautta.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin talousvaliokuntaan.